

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 12 listopada 2009 r.

Pan

Szczepan Oldakowski

Starosta Powiatu Suwalskiego

LBI-410-009-03/2009

P/09/122

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Starostwie Powiatowym w Suwałkach („Starostwie”) realizację w latach 2007-2009 (I półrocze) zadań dotyczących utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym 28 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo nieprawidłowości, ocenia działania Starostwa w zakresie realizacji zadań dotyczących melioracji wodnych szczegółowych.

1. W Starostwie interesowano się realizacją przez zainteresowanych właścicieli gruntów obowiązku utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych („u.m.sz.”), w tym:
 - przy współpracy z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku Oddziałem Terenowym w Suwałkach („WZMiUW”) dokonano 51 oględzin stanu u.m.sz., sprawdzając prawidłowość wykonania robót remontowo-konserwacyjnych w 2007 roku na 3,3 % długości rowów melioracyjnych utrzymywanych przez spółki wodne i na 9,3% długości rowów utrzymywanych przez rolników, w 2008 roku - odpowiednio - na 1,8% i na 9,0%, a w I połowie 2009 roku na 5,5% długości rowów utrzymywanych przez rolników,

¹ o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”,

- przeprowadzono 14 postępowań administracyjnych (w tym 7 po oględzinach przeprowadzonych z udziałem kontrolera NIK), w wyniku których doprowadzono do wykonania konserwacji bieżącej na 6,1 km rowów i konserwacji gruntownej na odcinku 12,8 km. W 11 z tych postępowań wydano decyzje administracyjne – na podstawie art. 77 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r.² - ustalające obowiązki w zakresie konserwacji. Nie wydanie decyzji w 3 z tych spraw, stanowi naruszenia art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.³, zgodnie z którym organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji,
- interweniowano (bez wszczynania postępowań administracyjnych) u właścicieli lub użytkowników gruntów, czym spowodowano wykonanie konserwacji bieżącej na 57,4 km rowów melioracyjnych i gruntownej na rowie o długości 0,4 km.

W ocenie NIK działania te były niewystarczające, gdyż jak wykazały oględziny 61 rowów melioracyjnych o łącznej długości 21,969 km, konserwacja bieżąca nie była wykonywana od wielu lat na 5 z nich o długości 18,719 km (85,2%), a konserwacji gruntownej wymagało 21 rowów o łącznej długości 7,484 km (34,1%.) dna tych urządzeń, częściowo zarosły trawą, trzciną i krzewami, stwarzając istotne przeszkody w przepływie wody.

Według stanu na 1 stycznia 2009 r. powierzchnia zmeliorowana u.m.sz. w Powiecie Suwalskim obejmowała obszar 12.893,83 ha gruntów ornych i użytków zielonych (o 90,53 ha więcej niż na koniec 2006 r.), w tym 9.712,01 ha gruntów zdrenowanych i 178,9 ha nawadnianych. Na rowach melioracyjnych (729,93 km) znajdowało się 18 budowli piętrzących (zastawek i przepusto-zastawek) i 1.818 przepustów, a sieć drenarska obejmowała 3.769 studzienek drenarskich i 4.044 wylotów zbieraczy. Spośród 60 obiektów melioracyjnych, 26 (5.199,24 ha) położonych było na obszarze 6 działających spółek wodnych, 5 obiektów (1.341,01 ha) położonych było na terenie Gminnej Spółki Wodnej w Bakalarzewie, która od 2006 roku znajdowała się w stanie likwidacji i 34 obiekty (6.353,58 ha) utrzymywane były przez rolników niezrzeszonych w spółkach, w tym 6 obiektów wspólnych z 3 spółkami wodnymi.

2. Starostwo wywiązywało się z obowiązku nadzorowania działalności spółek wodnych, który realizowano poprzez:
 - udział przedstawiciela Starostwa w obradach walnych zgromadzeń członków lub walnych zgromadzeń delegatów funkcjonujących spółek wodnych, w jesiennych

² Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.), zwanej dalej „Prawo wodne”

³ Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), zwanej dalej „kpa”

przeglądach stanu u.m.sz. użytkowanych przez Gminne Spółki Wodne w Raczkach i Szypliszkach oraz odbiorach robót zleconych przez Spółki Wodne Obiektowe w Koniechorze i Rudnikach oraz Obiektową Spółkę Wodną w Wasilówce,

- starania w celu reaktywowania działalności Gminnej Spółki Wodnej w Bakalarzewie, która 11 kwietnia 2006 r. rozpoczęła postępowanie likwidacyjne,
- egzekwowanie i analizowanie rocznych informacji z działalności statutowej spółek wodnych, które między innymi określały planowany i zrealizowany zakres prac konserwacyjnych i ich wartość oraz stan windykcji składek członkowskich, jak również protokołów odbioru robót na urządzeniach melioracyjnych. Wyniki analiz wykorzystywano do ocen stanu poszczególnych obiektów melioracyjnych i sporządzenia sprawozdań RWW-10 (ze stanu ilościowego oraz utrzymania wód i urządzeń melioracji wodnych). Sprawozdania za lata 2007-2008 były rzetelne,
- analizowanie uchwał organów spółek. W procesie tym nie zwrócono uwagi, że 6 działających spółek wodnych nie przekazało do Starostwa (w okresie którego kontrola dotyczyła), uchwał komisji rewizyjnych, a 5 spółek także uchwał zarządów, mimo obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 1 Prawa wodnego,
- opiniowanie wniosków o dotacje składanych przez spółki wodne do Wojewody Podlaskiego.

W objętym kontrolą okresie Starostwo nie korzystało z określonej w przepisach art. 170 ust. 3 Prawa wodnego możliwości występowania do spółek wodnych o zwiększenie wysokości składek członkowskich, w celu zapewnienia właściwej konserwacji u.m.sz. uznając, że spotkałoby się to negatywnym odbiorem społecznym. Kontrole przeprowadzone przez NIK w Gminnych Spółkach Wodnych w Raczkach i Szypliszkach, wykazały, że m.in. poziom składek członkowskich był przyczyną niezadowalającego stanu utrzymania tych urządzeń.

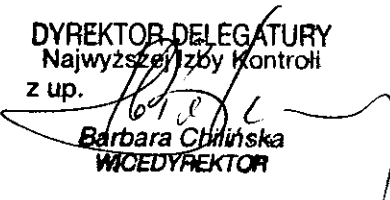
Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Kontynuowanie działań na rzecz poprawy stanu urządzeń melioracyjnych, w tym wykorzystywanie kompetencji nadanych przepisami art. 170 ust. 3 Prawa wodnego.
2. Egzekwowanie od spółek wodnych uchwał podjętych przez zarządy i komisje rewizyjne.
3. Prowadzenie postępowań administracyjnych, podjętych na podstawie art. 77 Prawa wodnego, zgodnie z wymogami kpa.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie 30 dni od daty

otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Barbara Chylińska
WICEDYREKTOR